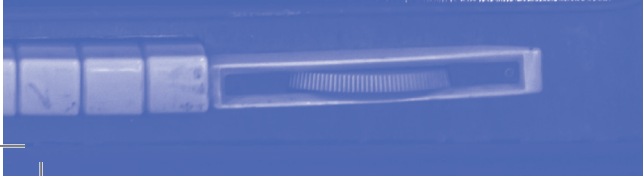
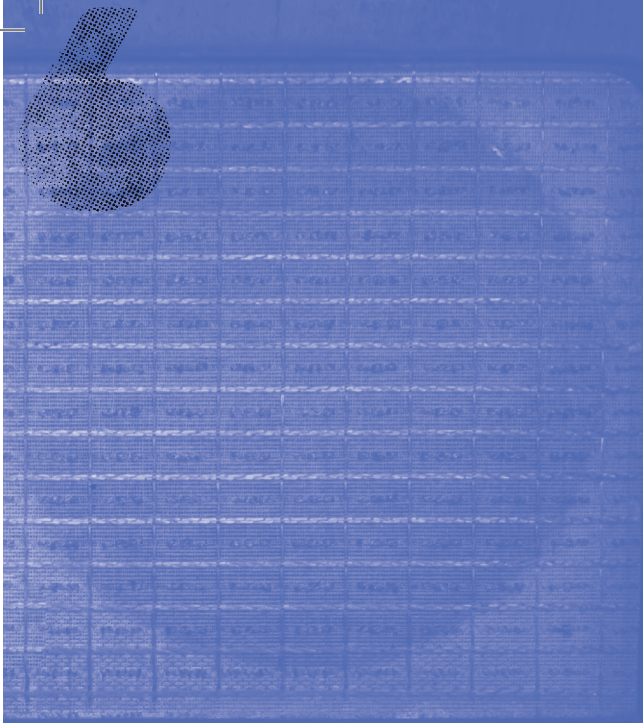

Standart Coffee

Teoman Baber için Requiem

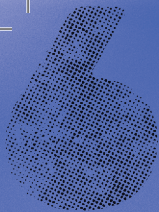
Mehmet Ada Öztekin

Standart
Coffee

Bilgisayarın başında Word açıp beyaz, boş Belge1 sayfasına bakarken yazının kafamda tamamen hazır olduğunu ancak başlığıyla ilgili hiçbir fikrim olmadığını fark ettim. Sonra bir Google sayfası açıp, arama çubuğuna “Teoman Baber” yazdım. Neredeyse hiçbir bilgi yoktu. Zuhâl Focan’ın özgeçmişindeki bir satır ve iki ekşi sözlük maddesi dışında hiçbir şey bulamadım.

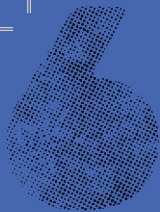
Teoman Baber, 80’li yıllarda Radyo 3’te yayınlanan, yanlış hatırlamıyorsam, Gece ve Caz adlı bir müzik programı yapıyordu. Kendisi de bir caz programcısı ve ülkenin ilk caz dergisi yayıncısı olan Zuhâl Focan, cazı onun programlarını dinleyerek sevdiğini söylemiş. Cazla ilgili yaşı tutan herkes bu programı mutlaka dinlemiştir. Çok da delisi değilim ama bazı şarkıları, bazı müzisyenleri se-

verim diyenler de en azından, adını duymuşlardır bu programın. Teoman Baber, döneminin önemli programcılarından biriydi.

Dünyanın dört bir yanında yayınlanan albümler, Amerika Birleşik Devletleri dahil, mutlaka posta yoluyla ona gönderilir, önemli etkinliklere davet edilirdi. Bu albümler, o dönemin gereği olarak kaset ya da LP formatında oluyordu.

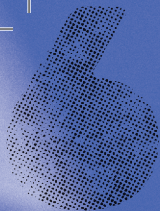
O yıllarda caz, bir sınıf farkı duygusu yaratırdı. Caz dinliyor olmak entelektüel bir duruştu. Hala da öyledir aslında fakat o zamanlar daha başka bir etkisi vardı. Caz müzisyenleri, caz dinlemeyen müzikseverler tarafından da takdir edilirdi. Örneğin lisede bir rock grubunun gitaristinin ne kadar iyi olduğundan bahsedilirken, oğlum herif caz çalıyormuş demek, onun

bir virtüöz olduğunun en kısa yoldan ifadesiydi. Cazcılar bu kadar üstün insanlardı müzik dünyasında.

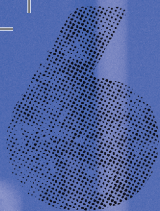
Benim 20’li yaşlar dönemimde, yani 90’ların ikinci yarısında Türkiye’de Aydın Esen, Önder Focan, Erkan Oğur, Neşet Ruacan, İlhan Erşahin, Şenova Ülker, Sibel Köse, Yahya Dai, Tuna Ötenel gibi isimler öne çıkıyordu. Bu arada şöyle bir bilgi vermeliyim. Ben hiçbir zaman iyi bir caz dinleyicisi değildim. Müzik bilgim de ortalama bir dinleyici olmaktan öteye geçmez.

Bu kadar zor bir işe kalkışan müzisyen sayısı da elbette diğer dallarda yeni çıkanlara oranla oldukça az sayıda kalıyordu. Satış rakamlarının da neredeyse en alt sıralarda kalıyor olması, bu alanda üretim yapılmasını zorlaştırıyordu. Yani yeni çıkan caz

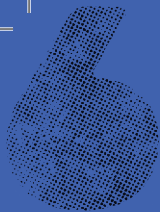
albümü sayısı azdı. Fakat daha önce belirttiğim gibi Teoman Baber'e dünyanın her yerinden albüm geliyordu. Dolayısıyla onun hayatına günbegün yeni caz albümleri giriyor, arşivi düzenli olarak genişliyordu. Ayrıca çok fazla konsere, yurtiçinde ve yurtdışındaki festivallere de davet ediliyordu. Mümkün olduğu, fırsat bulduğunca bu davetlere de icabet ediyordu.

Ben onu tanıdığımda, emekli olmuş, Bodrum'da yaşıyordu. Bu emeklilik hayatında bir zaman geçmişti. 1997 yılının kışında Bodrum'a yeni açılan Kelepir Kitapçı'da tezgahtarlık yapmaya başlamıştım. Kitapçı dükkanının sahibi İrfan Yavuz'la iyi bir ilişkisi vardı Teoman Abi'nin (bundan böyle Teoman Abi olarak devam edeceğim). Kelepir'e sık gelirdi. İrfan aslında Bodrum'da mimarlık yapıyordu. Kitapçı dükkanı eşİ Işıl'ın saçmalamasıydı.

Işıl Yüce eski bir Altıkırkbeş çevirmeniydi. Çember bu şekilde oluşmuştu. Bir süre sonra Işıl ve İrfan'dan bağımsız gelmeye başladı kitapçıya Teoman Abi. Oturup benimle sohbet ediyordu. Kızı, yanılmıyorsam İtalya'da yaşıyordu. Onun yanına gidecekti. O yıllarda biraz geçim sıkıntısı baş göstermişti. Dediğine göre geçim sıkıntısı dediği öyle ciddi bir şey değildi ama ne gerek vardı. Gidecekti kızının yanına, rahat yaşayacaktı Avrupa'da, cazın harman olduğu yerde.

Bir öğleden sonra, öğleden sonraları dükkanın önünden sinek bile geçmezdi, ikimiz oturmuş sohbet ediyorduk. Ben de Bodrum'da bir yerel radyoda Rock programı yapıyordum. O yüzden soracak çok sorum vardı. 21 yaşına ve sürekli soru sormama rağmen akranım gibi sohbet ediyordu benimle. O gün, bir anda, lafı evi-

rip çevirmeye, dolandırmaya başladı ki hiç adeti değildi. Ne anlatacaksa pür bir şekilde, tertemiz anlatırdı. Yılların TRT yapımcısından bahsediyoruz. TRT'nin o yıllarından üstelik. Ben kafamda, bu durumun sebebi ne, diye düşünürken tuhaf bir teklifte bulundu. Yakında kızının yanına taşınacaktı ve evinde eski yıllardan kalan yüzlerce caz albümü vardı. Bunları götürmesi çok külfet olacaktı. Çok da fazlalardı. Birçoğu da artık kapağını açmadığı albümlerdi. Bunları bizim kitapçıda sergileyip –adımız da Kelepir olduğundan- ucuz bir fiyata satabilir miydik? Böylece hem bir yığıntıdan kurtulacak hem de o yığını üç beş kuruşa çevirmiş olacaktı.

O an çok üzüldüğümü şimdi, 25 yıl sonra bile, çok net hatırlıyorum. Bu, bir şekilde o yalanı anlamanın verdiği histi. Böyle olmamalıydı. O şaşkınlık

anını, gücenmemesi için uzatmadan, teklifinin çok mantıklı olduğunu, Kelepir için de güzel bir çeşitlilik olacağını söyledim. Albümlerle ertesi sabah kapağıya geldiğinde, tespitim ve üzüntümde haklı olduğumu anladım. Hala pırıl pırıl kutusunda, Frank Sinatra Trilogy double LP'yi görünce ise hiçbir şüphem kalmadı. Teoman Abi ciddi bir geçim sıkıntısı çekiyor ve bunu belli etmemek için elinden geleni yapıyordu. Bu günden itibaren dükkana hemen her gün uğradı.

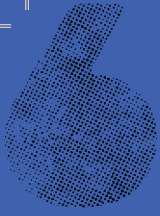
Satışları merak ediyordu ama sanki geçerken uğramış gibi davranıyordu. Ben, o zaman anca geçiniyordum. Bir iki albümü dükkana ve kendime aldım ama bu çabam sorunu çözmekten uzaktı. Pop müzik o yıllarda öyle bir yükselişteydi ki kimse albümlere bakmıyordu bile. Kitapçı dükkanında bir İMÇ satıcısı gibi ken-

dimi parçalıyor ama hiç satamıyordum. Frank Sinatra LP'si buna dahildi.

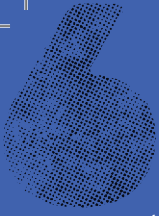
Yaklaşık yedi sekiz ay sonra İstanbul'a döndüm. Bir daha da çok uzun zaman Bodrum'a gitmedim. Teoman Abi'yle bir iki telefon konuşması yaptım fakat hayatın hızlı akışında bir süre sonra mesafe iyice açıldı. Bu bağı, benim için ne utançtır ki, sürdürmedim. Herhalde bir vakit kızı yanına almıştır diye düşündüm. Buna sığınmak biraz iyi de geldi sanırım. Her nasıl oluyor idiyse bu kızın onu yanına alacağına da hiç inanmak gelmiyordu içimden. Hakkında hiçbir şey bilmediğim, hatta Teoman Abi'nin gayet güzel andığı biriydi. Ama bir şekilde öyle hissediyordum işte.

2016 yılının kışında, çekeceğim dizi film için Bodrum'a mekan bakmaya gittim. Gümüşlük Mezarlığı'nın

önünden geçerken, yola bakan mezar taşını görünce, bu konuda da doğru hissettiğimi anladım. Bir öküz gelip göğsüme oturdu, nefesimi kesti. Hemen Işıl'ı aradım. Uzun zaman olmuştu Teoman Abi gideli. Öyle yalnızdı ki, evine gelen birinin ölüsünü bulmasıyla anlaşılmişti göçtüğü. Üç günden fazla zaman geçmişti hayatını kaybedeli. Yazının başlığı bu yüzden sadece Teoman Baber oldu. Belki biri, bir gün yine onun adını arama satırına yazarsa, hakkında üç beş satır bir şeyler olsun, unutulmadığı bilinsin diye.

Mehmet Ada Öztekin

Mehmet Ada Öztekin Biyografisi:

Sağlam adamdır.